

Vildåsnans nyhetsbrev

Juni 2011

Hälsningar i sommartid

Det är en varm, solig eftermiddag här i Mjölby, och det känns som om sommaren är här på riktigt. Det har gått ett par månader sedan vårt årsmöte i Västerås. Vi i föreningens styrelse hör inte så mycket från er medlemmar, och det saknar vi. Vad har ni för tankar om föreningen? Hur skulle vi kunna värva fler medlemmar? Hur kan vi nå ut bättre på nätet? Ja, det finns mycket man skulle kunna prata om. Ett litet projekt som vi har i styrelsen är att skicka brev till kristna ledare för att informera dem om vår förening och uppmuntra dem att lyfta ämnet djuretik. Alla Svenska kyrkans biskopar har fått brev – några av dem har svarat. Esbjörn Hagberg, Karlstad, skrev:

”Tack för det brev som skickats till mig med förfrågan om stöd till Vildåsnan – kristen vegetarisk förening. Eftersom jag själv i vissa tider av livet varit vegetarian har jag en förståelse för de värderingar ni som förening representerar. Vi har ett ansvar för allt skapat och det finns mycket som idag sker med djur som är främmande för ett kristet förvaltarperspektiv. Min önskan är att både i liv och förkunnelse ge uttryck för vårt ansvar för livet och skapelsen.”

Martin Modéus, Linköping, skrev att ”det är ett gott syfte att förespråka vegetarianism som ett sätt att förhindra det lidande som drabbar djur i djurfabriker och på slakterier. När jag talar om djuren i mina predikningar brukar jag använda uttrycket ’våra vänner djuren’. Lycka till med er förening. Jag önskar er allt gott och Guds välsignelse.”

Kristen djurrätt i media

Nu känns det som att vinden börjar vända när det gäller medvetenheten om människans exploatering av andra arter. Jonathan Safran Foers bok *Äta djur* har fått mycket uppmärksamhet, likaså ”vildåsnan” Pelle Strindlunds *Jordens herrar*. Även inom den kristna världen börjar det röra på sig. Ett litet genombrott kanske man kan kalla ledaren i Kyrkans tidning den 5 maj: Ta ansvar för grisar och kor!, signerad Brita Häll. (http://kyrkanstidning.se/kyrkanstidning/ledare_och_debatt/ledare/ta_ansvar_for__grisar_och_kor__0_17192.news.aspx) Den 13 maj togs ämnet upp i Sveriges radio, i programmet Människor och tro (<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=416&artikel=4498638>) Där intervjuades prästen Annika Borg, journalisten Siewert Öholm och Pelle Strindlund om hur de tycker kristna bör förhålla sig i frågan.

Svensk kyrkotidning har i nr 12, som kom denna vecka, en artikel av Pelle Strindlund med rubriken Exploateringens teologi: slaveri och djurutnyttjande. Det ryktas också om att ett upprop, signerat åtminstone en välkänd präst, är på gång ... kan tyvärr inte avslöja mer än så nu.

Medkänslans hjältar

Det är många människor som genom historien har engagerat sig för både djur och människor. Att påminnas om dem kan ge oss mod och inspiration. Kanske kan vi i vårt nyhetsbrev berätta

om en sådan person i varje brev? Nedan är en kort text om Fredrika Bremer (från manus till – förhoppningsvis – kommande bok av Spalde/Strindlund).

Fredrika Bremer (1801–1865)

I romanen *Herta* från 1856 pläderade Fredrika Bremer för att kvinnor skulle slippa leva under mäns förmyndarskap. Romanen väckte samhällsdebatt och ledde till att riksdagen 1858 beslutade att kvinnor skulle bli myndiga vid tjugofem års ålder. Bremer kallas ofta för den svenska kvinnorörelsens förgrundsgestalt.

Bremers roman *Grannarne* (1837) blev en internationell succé. Huvudpersonen Fransiska Burén förklarar att hon som nybliven fru och ansvarig för hushållet först av allt vill stifta En lag för djurens behandling:

”Alla djur vid gården skola vårdas med största omsorg, samt bemötas vänligt och ömt. De skola lefva lyckligt. Slaktandet skall så tillgå, att djuret så litet som möjligt plågas deraf. Inget djur får pinas i köket, ingen fisk rensas lefvande eller sprattla i grytan, ingen fågel flaxa halfdöd hängande på en spik. Ett knifstygn skall genast ge dem döden och frälsa dem från tortyren.

Dessa och några mer utförda föreskrifter kommer min lag att innehålla. Huru mycket onödig grymhet utöfvas icke alla dagar, endast derföre att man icke tänker på hvad man gör? Och huru orimlig, huru ovärdig är icke grymhet mot djuren! Är det icke nog att de i närvarande verldsordning äro dömda att tjena oss under deras lif och föda oss efter deras död? Skola vi ännu mer förbittra denna stränga lott? Vi äro i många fall tvungna att förfara fientligt mot djuren; men grymma fiender behöfva vi icke vara. Huru oändligt mycket mindre ondt skulle de ej lida, om vi behandlade dem menskligt i alla de stycken som de ha lika med menniskan, om vi ömmade för deras svaghet på ålderdomen, för deras smärta i sjukdomen och döden?!”

Bremer hade en djup kristen tro, men tanken på djurens lidande fick den att vackla. Efter att ha hört talas om ett djurförsök skriver hon: ”Den privilegierade bödeln-vetenskapsmannen säger: jag måste veta! Menskan den privilegierade mördaren säger: jag måste äta!, båda ha rätt! Hvem har orätt? Allsmäktige Gud – hvarföre denna fläck, denna oupplösliga fråga i din Skapelse – Djurverldens lidande? De ligga timmar, dagar, månader, år – i tortyren – och de kunna intet förädla inom sig under lidandet – och de ha ingen odödlighet!!!”

Bremer levde i en tid då människor visste mindre om näringslära än idag. Även den som inte delar hennes antaganden – att människor behöver kött, att djur till skillnad från människor inte överlever döden – kan imponeras över hennes medlidande. Hon tog djurens elände på allvar.

Till sist, en skön sommar önskar vi er alla!

Annika Spalde
för Styrelsen

Annika Spalde, ordförande, annika.spalde@gmail.com, 076-246 19 94

Anna Smidhammar, kassör, 0736-3194 44

Martin Smedjeback, smedjeback@gmail.com, 070-257 90 97

Cecilia Nyström, cecilia.nystrom@svenskakyrkan.se